

Informacja

Strona znajduje się w archiwum.

Etyka nie tylko dla smyka

Współdziałanie, uczciwość, prawdomówność, odpowiedzialność to wartości, które można kształtować w różnych obszarach edukacji wczesnoszkolnej. Jak wprowadzać najmłodszych uczniów w świat wartości, jak ułatwiać kształtowanie postaw moralno-etycznych to tematy dzisiejszej konferencji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Spotkanie (12 czerwca), w którym uczestniczyli nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele konsultanci oraz doradcy metodyczni podsumowuje pilotaż programu „Etyka nie tylko dla smyka”, który realizują Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Celem programu „Etyka nie tylko dla smyka” było wsparcie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej we włączaniu do program nauczania zagadnień związanych z kształtowaniem postaw etyczno-moralnych uczniów, w tym antykorupcyjnych. W kwietniu 2014 roku grupa 21 koordynatorów regionalnych, nauczycieli konsultantów i doradców metodycznych, została przeszkolona i przygotowana do pracy z nauczycielami edukacji wczesnoszkolnej w oparciu o specjalnie przygotowaną publikację *Etyka nie tylko dla smyka. Poradnik dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej - wersja pilotażowa*. Nad treściami poradnika pracował zespół składający się z ekspertów ORE, CBA, filozofów i etyków. Autorami scenariuszy zajęć znajdujących się w poradniku są koordynatorzy regionalni programu. W pilotażu uczestniczyło 219 szkół. Szkoły i osoby zaangażowane w jego realizację otrzymały certyfikaty, potwierdzające zaangażowanie w budowanie Etycznej Szkoły.

Zajęcia szkolne poświęcone kształtowaniu postaw etyczno-moralnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień antykorupcyjnych, służą rozwijaniu u młodszych uczniów wrażliwości na świat wartości, umiejętności dokonywania etycznych wyborów i przyjmowania za nie

odpowiedzialności, przygotowując tym samym dzieci do uczestnictwa w społeczeństwie demokratycznym. Wspomniany powyżej poradnik metodyczny zawiera propozycje scenariuszy dostosowane do poszczególnych działów edukacji wczesnoszkolnej: społecznej, polonistycznej, matematycznej, muzycznej, plastycznej itd. W trakcie omawiania bajek typu: „Przygody królewicza Bielinka”, „Biały lew” czy „Królik i zając” dzieci zastanawiają się czym jest uczciwość, umiar, życzliwość czy prawdomówność. Oto przykład efektów pracy z dziećmi z realizacji programu w Szkole Podstawowej nr 6 w Olsztynie.

W trakcie konferencji zaprezentowane zostały dobre praktyki – przykłady realizacji różnych zajęć dla dzieci w klasach I-III. Liderzy projektu oraz nauczyciele dzielili się swoimi doświadczeniami we wdrażaniu założeń programu w swoich regionach, stosowaniu scenariuszy lekcji zawartych w poradniku, jak również współpracy z rodzicami. Udział rodziców w programie daje możliwość kontynuacji pracy wychowawczej, zachęcając do poruszania zagadnień etycznych z dziećmi w domach. Program jest inspiracją do podejmowania ogólnoszkolnych inicjatyw, np. konkursów plastycznych o tematyce etycznej i antykorupcyjnej oraz angażuje środowisko lokalne np. w formie happeningu. Na lekcje zapraszani są także przedstawiciele/ki zawodów zaufania publicznego: policjanci, sędziowie.

Jak mówi jedna z nauczycielek, biorących udział w pilotażu, jedną z najistotniejszych rzeczy jest stosowanie aktywnych metod uczenia, które angażują uczniów:

Dzieci z zaangażowaniem wcielają się w postaci ze scenariuszy i świetną aktorską grą pokazują, jak należy się zachować w różnych trudnych sytuacjach. Czasami stają się doradcami i negocjatorami, świetnie sobie z tym radząc.

Oto podsumowanie zajęć jednej z uczennic po lekcji plastyki:

Najbardziej podobało mi się wykonywanie papierowej torby na zakupy i robienie wydzieranki z kolorowych gazet. Nauczyło mnie to określać co jest bardzo potrzebne do życia, a bez czego mogę się obejść.

[Przykłady realizacji zajęć w Zespole Szkół nr 8 w Toruniu](#)

Podczas konferencji przedstawione zostały wyniki ewaluacji pilotażu:

dzieci z klas I-III oraz nauczyciele chętnie angażują się w proponowane w programie zajęcia;

niemal 80% szkół deklaruje chęć kontynuacji zajęć „Etyka nie tylko dla smyka”;

90% nauczycieli stosujących program obserwuje co najmniej częściowe zmiany w postawach i zachowaniu uczniów. Nauczyciele/ki zauważają większą otwartość, większe poczucie odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale także za innych, starają się sobie pomagać nawzajem, są bardziej empatyczni *„Dzieci używają nowych pojęć (nazw wartości), większą uwagę zwracają na to, co robią sami i co robią inni. Zdobyli nowe wiadomości i umiejętności, które teraz potrafią właściwie wykorzystać”*

przygotowane materiały dydaktyczne są dobrze przyjmowane przez nauczycieli, przede wszystkim pod względem ich możliwości adaptacji do potrzeb klasy oraz ilości prowadzenia koniecznej dokumentacji.

W konferencji udział wzięli: Joanna Berdzik, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, Paweł Wojtunik, Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Marlena Fałkowska, Wicedyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji, Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz koordynatorzy i liderzy projektu z całej Polski.

[Zobacz artykuł na stronie Ośrodka Rozwoju Edukacji](#)

Opublikowano w dniu 23.06.2015 r.

przez Wydział Informacji i Edukacji Antykorupcyjnej GSz CBA